

Виступкова

(Ф 03.02 – 92)

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет економіки та бізнес-адміністрування
Кафедра економіки та бізнес-технологій

УЗГОДЖЕНО

В.о. декана ФЕБА

[Підпис]
С. Петровська
«04» 09 2018 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

[Підпис]
А. Гудманян
«05» 10 2018 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

«Нормування праці і підприємництва»

Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність: 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Освітньо-професійна програма: «Підприємницька діяльність в авіації»

Курс – 2 Семестр – 3

Лекції – 17

Практичні заняття – 17

Диференційований залік - 3

семестр

Самостійна робота – 56

Усього (годин/кредитів ECTS) – 90/3

Домашнє завдання (1) – 3 семестр

Індекс РБ-6-076/16-3.5

СМЯ НАУ РНП 11.01.05-01-2018

Система менеджменту якості.
Робоча навчальна програма
навчальної дисципліни
" Нормування праці і підприємництва "

Шифр
документа

СМЯ НАУ
РНП 11.01.05 – 01-2018

Стор. 2 із 10

Робочу навчальну програму дисципліни «Нормування праці і підприємництва» розроблено на основі робочого навчального плану №РБ-6-076/16 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», освітньо-професійної програми «Підприємницька діяльність в авіації», навчальної програми цієї дисципліни, індекс НБ-6-076/16-3.4, затвердженої ректором «5» 10 2018р. та відповідних нормативних документів.

Робочу навчальну програму розробила:
доцент кафедри економіки
та бізнес-технологій _____

Овсак О.П.

Робочу навчальну програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», освітньо-професійної програми «Підприємницька діяльність в авіації» - кафедри економіки та бізнес-технологій, протокол № 1 від "31" 08 2018 р.

В.о. завідувача кафедри _____

Ушенко Н.В.

Робочу навчальну програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради факультету Економіки та бізнес-адміністрування, протокол № 22 від "02" 09 2018 р.

Голова НМРР _____

Тофанчук А.Т.

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник

ЗМІСТ

	стор.
1. Вступ	3
2. Зміст навчальної дисципліни	3
2.1. Тематичний план навчальної дисципліни	3
2.2. Домашнє завдання.....	5
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	5
3.1. Список рекомендованих джерел	5
3.2. Перелік наочних та інших навчально-методичних посібників, методичних матеріалів до технічних засобів навчання	6
4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь.....	6

1. ВСТУП

Робоча навчальна програма дисципліни розроблена на основі навчальної програми дисципліни «Нормування праці і підприємництво» та «Методичних вказівок до розроблення та оформлення навчальної та робочої навчальної програм дисциплін», введених в дію розпорядженням від 16.06.15 №37/роз,

Рейтингова система оцінювання (PCO) є невід'ємною складовою робочої навчальної програми і передбачає визначення якості виконаної студентом усіх видів аудиторної та самостійної навчальної роботи та рівня набутих ним знань та умінь шляхом оцінювання в балах результатів цієї роботи під час поточного, модульного та семестрового контролю, з наступним переведенням оцінки за багатобальною шкалою в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS.

PCO передбачає використання модульних рейтингових оцінок (поточної, контрольної, підсумкової), а також екзаменаційної або залікової, підсумкової семестрової та підсумкової рейтингових оцінок.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ пор.	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)			
		Усього	Лекції	Практичні	СРС
1	2	3	4	5	6
3 семестр					
Модуль №1 “ Нормування праці і підприємництво ”					
1.1	Предмет, зміст і завдання дисципліни	10	2	2	6
1.2	Витрати робочого часу і методи їх вивчення	9	2	2	5
1.3	Норми затрат праці та їх класифікація	9	2	2	5
1.4	Нормативи для нормування праці	9	2	2	5
1.5	Методи встановлення норм праці	9	2	2	5
1.6	Методи нормування найбільш масових трудових процесів	10	2	2	6
1.7	Нормування праці спеціалістів і службовців	9	2	2	5
1.8	Упровадження і перегляд норм	9	2	2	5
1.9	Організація й аналіз нормування праці на підприємстві	5	1	-	4
1.9	Домашнє завдання	8	-	-	8
1.10	Модульна контрольна робота №1	3	-	1	2

Усього за модулем №1	90	17	17	56
Усього за 3 семестр	90	17	17	56
Усього за навчальною дисципліною	90	17	17	56

2.2. Домашнє завдання

Домашнє завдання (ДЗ) з дисципліни виконується у третьому семестрі, відповідно до затверджених в установленому порядку методичних рекомендацій, з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмінь, набутих студентом у процесі засвоєння навчального матеріалу дисципліни в області нормування праці на підприємстві. Виконання ДЗ є важливим етапом у підготовці фахівця з напрямку управління та адміністрування.

Конкретна мета ДЗ міститься у закріпленні вмінь розрізняти виробничі операції залежно від характеру впливу на предмет праці та їх цільового призначення різновиди, а також - застосовувати нормативи для нормування праці.

Для успішного виконання домашнього завдання студент повинен **знати**: - методологічні основи нормування праці; методи вивчення трудових процесів та затрат робочого часу; принципи організації трудових процесів; підходи до нормування затрат праці; методи встановлення норм праці; методи нормування найбільш масових трудових процесів; особливості нормування праці спеціалістів і службовців; особливості організації й аналізу нормування праці на підприємстві, та **вміти**: розрізняти види трудових процесів на підприємстві; самостійно аналізувати структуру виробничої операції та пропонувати напрямки її оптимізації; розрізняти виробничі операції залежно від характеру впливу на предмет праці та їх цільового призначення; використовувати класифікацію витрат робочого часу і часу роботи обладнання; застосовувати норми затрат праці; застосовувати нормативи для нормування праці. Виконання, оформлення та захист ДЗ здійснюється студентом в індивідуальному порядку відповідно до методичних рекомендацій.

Час, потрібний для виконання ДЗ, – до 8 годин самостійної роботи

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Список рекомендованих джерел

Основні рекомендовані джерела

3.1.1. Багрова І. Нормування праці: Навчальний посібник/ Інна Багрова,; Дніпропетровський ун-т економіки і права. - К.: Центр навчальної літератури, 2013. - 211 с.

3.1.2. Економіка праці і соціально-трудові відносини: Навчальний посібник/ В. М. Ковальов, В. С. Рижиков, О. Л. Єськов та ін; Мін-во освіти і науки України, Донбаська державна машинобудівна академія. - К.: Центр навчальної літератури, 2006. - 255 с.

3.1.3. Колот А. Мотивація персоналу: Підручник/ Анатолій Колот,; М-во освіти і науки України, КНЕУ ім. Вадима Гетьмана. - Вид. 2-ге, без змін. - К.: КНЕУ, 2006. - 336 с.

3.1.4. Матюха М. Економіка праці та соціально-трудові відносини: Навчальний посібник для дистанційного навчання/ Микола Матюха; Відкритий міжнародний ун-т розвитку людини "Україна". - К.: Університет "Україна", 201107. - 305 с.

3.1.5. Чернов В. Нормування праці: Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни/ Віталій Чернов, Євгенія Оленич; За ред. Є.І.Оленич; М-во освіти України. Київський нац. економ. ун-т. - К.: КНЕУ, 2010. - 146 с.

Додаткові рекомендовані джерела

3.1.6. Адамчук В.В., Романов О.В., Сорокіна М.Є. Економіка і соціологія праці: Підручник для вузів. - М.: ЮНИТИ, 2009. - 336 с.

3.1.7. Курс економіки: Підручник / За ред. Б.А. Райзберг. - ИНФРА-М, 2007. - 426 с.

3.1.8. Організація і нормування праці / Під ред. В.В. Адамчука. - М.: ЗАТ «Финстатинформ», 2009. - 256 с.

3.2. Перелік наочних та інших навчально-методичних посібників, методичних матеріалів до ТЗН

№ пор.	Назва	Шифр тем за тематичним планом	Кількість
1.	Курс лекцій	1.1-1.9;	Електронна версія

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАТЬ ТА ВМІНЬ

4.1. Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл. 4.1.

Таблиця 4.1

Оцінювання окремих видів навчальної роботи студента

3 семестр		
Модуль №1		Мах кількість балів
Вид навчальної роботи	Мах кількість балів	
Відповідь на практичних заняттях (3б. × 5 зан.)	15 (сумарна)	

Виконання тестових завдань (4б. × 5 зан.)	20 (сумарна)	
Розв'язання задач (3б. × 4 зан.)	12 (сумарна)	
Виконання домашнього завдання	11	
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 студент має набрати не менше 35 балів</i>		
Виконання модульної контрольної роботи №1	30	
Усього за модулем №1	88	
Семестровий диференційований залік		12
Усього за дисципліною		100

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку (табл. 4.2).

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.4. Сума поточної та контрольної модульних рейтингових оцінок становить підсумкову модульну рейтингову оцінку (табл.4.3), яка в балах та за національною шкалою заноситься до відомості модульного контролю.

Таблиця 4.2

Відповідність рейтингових оцінок за окремі види навчальної роботи в балах оцінкам за національною шкалою

Рейтингова оцінка в балах					Оцінка за національною шкалою
Відповідь на практичних заняттях	Виконання тестового завдання	Розв'язання задач	Виконання домашнього завдання	Виконання модульної контрольної роботи	
3	4	3	10-11	27-30	Відмінно
2,5	3	2,5	9	23-26	Добре
2	2,5	2	7-8	18-22	Задовільно
менше 2	менше 2,5	менше 2	менше 7	менше 18	Незадовільно

Таблиця 4.3

Відповідність підсумкових модульних рейтингових оцінок в балах оцінкам за національною шкалою

Модуль №1	Оцінка за національною шкалою
79-88	Відмінно
66-78	Добре
53-65	Задовільно
менше 53	Незадовільно

4.5. Підсумкова модульна рейтингова оцінка з даної дисципліни дорівнює підсумковій семестровій модульній рейтинговій оцінці, яка перераховується в оцінку за національною шкалою (табл. 4.4).

Таблиця 4.4

Відповідність підсумкової семестрової модульної рейтингової оцінки в балах оцінкам за національною шкалою

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою
79-88	Відмінно
66-78	Добре
53-65	Задовільно
менше 53	Незадовільно

Таблиця 4.5

Відповідність залікової рейтингової оцінки в балах оцінці за національною шкалою

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою
12	Відмінно
10	Добре
8	Задовільно
-	-

4.6. Сума підсумкової семестрової модульної та залікової рейтингових оцінок у балах становить підсумкову семестрову рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS (табл. 4.6).

Таблиця 4.6

Відповідність підсумкової семестрової рейтингової оцінки в балах оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81		C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

4.7. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента.

4.8. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка заноситься до залікової книжки та навчальної картки студента, наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./E** тощо.

4.9 Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці.

Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				